

XVIII. 2. 1992

1771

To samo co Rada przeciwko Radzie patriotycznej

Przeftroga dla Narodu prawdziwego Patryoty, przeciwko fałszywey Patryotycznej Warszawskiej Radzie.

Przykrą pigułkę pozłaca Lekarz: Podły Rzemieślnik stara się przynajmniej okazalszą Cechą uwieść niewiadomego: Słaby Author, Słabszemu Xięgi swoiey dziełu, powabnego pożyczą tytułu: w Wszystkie zdrad ródzay, już Wyfilona Warszawa, do tegoż na koniec uciekła się sposobu: niemoże poprawić rzeczy, bo głembokie zewszech Stron uwikłanie się, ba bojaźń zasłużoney a bliskiey Kary, znosi nadzieję, bo ambicya złączona z rozpaczą, gdzie moty braknie, Sztuki zazyc doradza. Więc szkodliwe przedsięwzięcia powabnym ukrywa Imieniem, gdyby choć tak Wzdychający do Swoiego ratunku ufudzić Narod. Powab to na Śmiertelney Wendy haku zafadzony; przynęta, nad którą ukryte już rozciągniono fiecei: Coz w Spanialszego nad Imie pełne Powagi. „Rada Patryotyczna.“ Ale rozpatrzmy się w Ofobach onę składających: Weyrzyimy w prawność y powagę tey Rady: zafiagnymy aż przyszłych skutkow: a doswiadczymy ze ta Rada, mimo swoy okazały Tytuł, nic nie jest tylko głos prozny. Ani mieć może innego tonu, tylko ten; który mu dany będzie, przez Sekretną przecięż „tę Radę“ szczegulnie rządzącą Sprezynę. Młodzieiowski, Twardowski, Godzki pensyonalista moskiewski z Wieku Raczynski, Milzynski Gurowski Ponincki Pierwsy w tey grze Aktorowie. Innych liczbę pomijam, z probki wność łatwo dalszych gatunek.

nek. Takimże to Patriotom losy Rzplutey Polskiej być mogą powierzone. Ktoż między niemi a Narodem tę pretendowaną Zareczył konfidencyą, nie znaniż są Kraiowi, jeżeli nigdy, to od Radomskiej Konfederacyi. Nie naznaczyliż y dziśiay dopełnionej na tenczas Zdrady nadgradami. Byli byż wyniesieni z tłumu Obywatelów, jeżeli by Stopnie ktore dzis osiadaią nie były zapłatą Ich Zdradziectwa. Nie są że to Ci, y dalsi Im podobni tę Radę składający Patriotowie? Ktorzy na Wyciągnionych z poświęconego Radzie mieysca Biskupów, Senatorów, y Posła, w obcą niewolą, spokojnie patrzyli. Nie są że to Ci? Ktorzy na Wstydlivey y fatalney Delegacyi, pierwsze zaymowali mieysca? Ktorzy zuchwale Repnina ukazy wczesnym podle uprzedzali posłuszenstwem? Nie są że to Ci, Ktorzy powstaiającey na Obronę Wiary y Oyczyzny Konfederacyi, Wszędzie y Wszelakie Kładli przeszkody? ktorzy Naroduiednomyslność mięszali. Ktorzy ustawiczne Kabały wkrzeszali. Ktorzy Moskwię Radą, Kompanią, szpiegowaniem, pomocą, Słowem przez wszystkie Sposoby Wnaygorzney Sprawie, bo przeciwko Własney Oyczyźnie y Panuiącey Katolickiey Wierze przecież dla podłych nadgrad Wiennie Służyli. Nie są że to Ci, Ktorzy y dotąd pod Moskiewską Protekcyą w Szrodku Ich Woyska Zwszelkim bezpieczeństwem, pobratersku Spokojnie żyją. Do Wytłumaczenia więc iak daleko Rzecz y trześć nowey Warszawskiej Rady rozni się przywłaszczonym PATRYOTYCZNEY RADY Imieniem, dosyć jest wiedzieć Ofoby ją składające: Ktorych gorliwości naywłasciwiey przystoi napis: O Praclaros Custodes Ovium &c.

(2)

Lecz

Lecz jeżelibyśmy pozwolili, że ta Rada y prawdziwie Chętni Obywatele składać by mogli: patrzamy na ley prawność; patrzamy na ley pożytki.

Rządu Rzplitey Polskiej dwa są Rodzaje: Naturalny Czyli ordynaryjny i jeden, nadnaturalny Czyli Extra ordynaryjny drugi. Rząd naturalny sprawuje się przez Seymy Wolne; gdzie Król prawnie obrany, Senat, y Posłowie Ziemsy, Cały składają Narod. Rząd nadnaturalny: Sprawuje się w ten czas, gdzie zagrożony nagłym niebezpieczeństwem Narod, w Spólny na Obronę Swoją wchodzi związek, y Generalną spisuje Konfederacyą, y tę zaprzyściągłszy Wszystkich Praw y Prarogatyw zawieszając Dzielnosc, a Całą Władzę, Całą, Powagę wlewa, nadaie, y Zamyka w Konfederacyi: Okoliczności niniejsze stosować się koniecznie muszą do jednego z tych dwóch Rodzaiow Rządu; bo albo iestesmy spokojni? albo zagrożeni niebezpieczeństwem. Jeżeli pierwsza. Seymu Wolnego potrzeba: jeżeli druga? Więc słusznie podniesiona Konfederacya.

Seym Wolny być niemoże, bo Powaga Ogulney Rady Narodowej w Konfederacyą złana: Konfederacya rozwiązana być nie może, bo Cele iey; bo Obrona Oyczyzny nie dokonana, Do zadney więc Powagi, ani Seymowej, ani Konfederacyney, ta Rada Patriotyczna przystosowana być nie mogąc, zostanie niesłychaną nigdy do tąd w Rzplitey nowością, jedną Chymerą, y Straszylcem, fatalnem tylko skutkami Oyczyźnie

czyźnie grożącym. Zkim proszę, Rada ta traktować będzie? jeżeli z Krolem, trzeba iż by miała poprzedzającą, Władzę; albo Go przyznać prawym Krolem, albo Go odepchnąć jako Uzurpatora: jeżeli traktować z Konfederacją? determinować się piérwiej powinna, albo iest w związku? albo nie? Jeżeli iest; od niey mocy Czekać powinna; y iest Częścią Iey. Jeżeli nie iest? Wieczyſty Wszyſtkich, Konfederacyi Wyrok „Kto nie iest z nią iest przeciw Iey;“ a tak Stroną będąc, posrzednikiem być nie może: Jeżeli ma traktować z Moskwą? trzeba iż by miała Reprezentacją Narodu, Reprezentacya być nie może prawna, bo w czasie Generalnego związku, Powaga Konfederacyi Wſzelką inną powagę znosi. Ktora gdy by nie była, Seymu by potrzeba. Na koniec Wojewodztwa y Prowincye nadać by Ią powinny, a nie Warszawa, Swoich Stołownikow do tak powazney wybierając Rady.

Czyz będą do upowazenia tey Rady, y do Zaręczenia Umowionych Kondycyi Zaproszeni Oliwskiego, Karłowieckiego, Widentskiego Traktatow Gwaranci? na Samym Moskiewskim doſyć będzie upewnieniu? Jeżeli piérwsza nie byłaby z godnym z Powagą. Gwarantow w Spomnionych Traktatow; Czy nic dzieło cum corpore, ktore zadney niema y mieć nie może Reprezentacyi. Konfederacyą by rozwiązać, trzeba, a tym Samym Sakrifikować Barſkich. Jeżeli druga? Skutek wielkiego zaufania, zdradza ſekrettym więkſzey z Moskwą poufałości: Albowiem ta Patryotyczna Rada będąc przez Moskwę ſtworzona, pod Iey zaszczytem

(4)

y

y bronią Władzę przywłaszczająca, niemoże ani postępować, ani Kon-
czyć się inaczej, tylko według Dyaryuszu Repninowskiego. Są że do
tey Rady, przeznaczone Ofoby, albo większego w Narodzie Kredytu,
albo większey Powagi y Konfyderacyi, albo większey moralney y Oby-
watelskiej Cnoty, niżeli Krakowski, Kamieniecki, y Kijowski Biskupi,
niżeli Krakowski Wilenski y Kijowski Woiewodowie, niżeli Hetman
Wielki y Podskarbi Wielki Koronni, niżeli Generał Wielkopolski, y
tylu innych pierwszego Zaszczytu w Oyczyźnie Mężow? podobnemi
naysołennieyszemi Deklaracyami, Wszelkiego bezpieczenstwa, y Wol-
ności wzdaniu niegdys uwiedzionych, z ktorych Iedni okropną prafero-
wali niewolę, drudzy dla tego lub zupełną tylko obojętność, lub obo-
jętną tylko obrali powolność, iż by tym pewniey na ninieyszą oszczędzi-
li się usługę: Coż z przykłądu tego o przeznaczonych do ninieyszey Rady
Wroźyc Osobach? Ieżeli Cnotliwi będą? Wyrok nanieh przez Repnina
ieszcze zadyktowany, Wołkonfski do exekucyi tylko przywiedzie. Ieżeli
nie Cnotliwi? Więc raczey Im przystoi Imię Zdraycow, niżeli Rady Pa-
tryotycznej. Do czego wszystkie raczey sciągać się zdają podobieństwa;
bo ieżeli nie zmowa y Zdrada, co Ich więc w Szrodku Nieprzyziacielskie-
go Oręża tak bezpiecznemi Czyni, wten czas gdy Cnotliwych wiernie,
a na obronę Religij y Oyczyzny poświęconych Bohatyrow ostatnie
schronienia, zuchwały nieprzyziaciel, ustawicznym Szturmem z Ziemią
zrownać Radby.

Ztąd gdybysmy tym pewniey o przyszłych Skutkach wrożyć mogli: zbliżę się do wydanych przez Wołkonskiego propozycyi:

Imo. „Gwarancya będzie explikowaną; y nietylko Moskwa y Prusak gwarantować będą Prawa, Przywileie, y Wolności Rżplttey, rownie iako wszystko to, co będzie ustanowionym na Pacyfikacyi; ale też y Dwor Widentski jeżeli zechce?“ Rozwińmy ten pierwszy Punkt. Kto nam? Co nam? y jaką Wiarą przyrzeka? Charakter Xcia Wołkonskiego, nie jest wyższy od przeszłego Charakteru Xcia Repnina; ile więc tamten mógł nam przyrzec y dotrzymać, tyle spodziewamy się od Tego. Tamten miał rozne a suo Ministerio na uwiedzenie Narodu przed Seymem Radomskim Deklaracye, y upewnienia, Ten zbytecznymi ie Sądzi, bo Sam w Sobie jest przeswiadczonym, że nie będą dotrzymane.

Traktat zawiera się miedzy Stronami, albo kiedy zerwawszy miedzy Sobą zgodę, na nowo ją umowią, albo kiedy w Zaicmnie trwającą odnawiającym Spofobem onę umacniają, y utwierdzą.

Wzadnym tych dwoch przypadkow nie zayduie się zupełnie Rżpltta Polska. Albowiem jest w zgodzie, bo Kray Swoy napelniony Woyskiem Moskiewskim, y nędznie zniszczonym widzi niezerwała zgody bo dotąd wypowiedzianey formalnie niema Woyny ma Posła w Warszawie, acz rezydującego nie przy Rżplttey, bo ta raz Sprzymierzona na inney nie zna.

Ale niechże, czy to do utwierdzenia pretextem trwającej zgody, mimo tyle Krwi rozlanej, czy pretextem nowej zawarcia potrzebny być komu z dafię nowy Traktat; Zawsze Polska iedną, Moskwa drugą będzie Stroną: Strony zas zawierające, iezeli razem być mogą y Stroną y Gwarantującemi, Wstyd iest w Oczach Oswieconey Europy explikowac się.

„Gwarancya: iest dzieła miedzy dwoma Kontraktującemi zawartego, solenne przez Trzeciego zaręczenie: zobowiązkiem łączenia mocy Swoiey z Iednim, przeciwko niedotrzymującemu drugiemu. Iak ze więc Moskwa, chce razem traktowac y gwarantowac, być Kontraktującym, y Poręcznikiem? być Stroną, y Sędzią.

„Gwarancya będzie explikowaną.“ Polska żadney nie potrzebuje explikacyi, bo żadney nie przyimuje Gwarancyi. Ani nowych Sobie obierać może, będąc zupełnie kontenta zdawniejszych, ktoremi są Cesarz Rzymiski, Krol Francuski, y Turczyn. Wciaganie więc w Gwarancyą Krola Pruskiego, ktoremu Polska ma siła uszanowania, -nie iest innym koncem przez Moskwę wymyskone tylko aby: albo przez odmianę Gwarantow wydrzec nam zaręczone pozytki przez Traktaty Oliwski, Karłowicki, y Widencki, albo narazic nas potężnemu Somśiadowi, przez nieprzyjęcie offiarowanego Pruskiego posrzednictwa: Ktorykolwiek więc Icy nadałby się Szrodek, zawsze z Szkodą naszą, a Icy pozytkiem.

Gwarantować będą Wszystko to, co będzie uftanowionym na Pacificacyi, Owosz Chrzeft przed urodzeniem. Znaydziez kto przynajmniej Ieden w Historji Polityczney przykład, iż by Czyieizkolwiek Zaręczenie, Czyiażkolwiek Gwarancya ściągala się do rzeczy stać się ieszcze mających, a nie do iuż Stałych. Czy nie podobniez przed z jazdem Radomskim przysze Gwarantowano Uftawy, Uftawy ktore potym sam Repnin przepifował, mocą y gwałtem do Ich Spifowania naganiał, opouiących się Gorliwie przy Religij y Prawach Iednych na Syberya, drugich w Kaydany zabierał. Trzecim temiż groził. Czyliż nie Sprawiedliwie wtey mierze terrent Vestigia:

Szkody ubite przez gwałty y zdrady Repnina, pokazuią iawnie Cel z mierzonych y na nowo Moskiewfkich projektow; Gwarantuią przysze pacificationis Prawa, gdy nic ieszcze Narod o Seymie niewie, ani wie przez kogo zložony będzie.

Będzie. Zloženia Iego powaga, czyli prawnie Konfederacyi nalezeć będzie, czyli ią Sobie przywłafzczy Moskwa, Czyli Rada Patryotyczna Pacificacya ta, czyli będzie praktykowanym dotąd zwyczajem pod bronią Moskiewfką, Czyli nie? ieżeli pierwsza? ten sam gwałt prawa pifać będzie, ktory pifał począwszy od Smierci Augusta 3go; y tym zuchwaley ieszcze dyktować będzie, że iuż pod gotową, y przeiętą Gwarancyą: opouiący się podobniez. Wywłoczeni będą z Izb Sena-

torskiej y Pofelskiej. Projektom y Ukazom gotowym nie zoftanie wię-
cey, nad podłość posluszeństwa, tym dla Narodu niebezpieczniej że iuż
na ten czas o nieftałość swoją przekonanego, do Wszystkich Gwarantow,
y przyiaznych Potencyi Wzgardzonego y opuszczonego. Ieżeli uftąpi
Moskwa? Coż do niey iakie na ten czas w zupełney od Iarzmą obcego
Swobodzie, Narod wolny, Sobie Prawa ftanowić będzie; wydzieraz mu
Moskwa? y czy Rada Patryotyczna dosyć ieft mocna wydrzeć mu nay-
wspanialszy y nayiftotniejszy Panujący Rżplttey zaszczyt, którym ieft
wszechwładztwo y Prawodawftwo. Będziemyż obligowani Każdy pro-
iekt posyłać do Petersbourga; bo niżeli skonczyć y uftanowić; przyftoi
posłać do Gwaranta, pytając się czy to, co Stanowimy Zaręcza?

„Y Dwor Wiedenski Gwarantować będzie, ieżeli zechce.“

O! Chytrości, o! podeyscie, o! zdrado; gdzie Ci siły y Skutkow bra-
kanie, słowy nadftarczas. Wszakże Rżym, Paryz, Madryt, Londyn, Szto-
kolm, Stambuł, y Wszystkie Inne Dwory gwarantować będą ieżeli zech-
cą. Ale że nie zechcą tylu Lat naucza doswiadczenie, kontencji dotąd
Nayiasnieyści Gwarantowie ubezpieczeniem ogulnym Wolności Polskich,
ani się targneli na Rżplttey Wszechwładztwo, ani się w darli w Iey Prawo-
dawftwo?

Coz przez tę obojętność słow zyskać Chciano? oto nie znacznie
wmowić w mniey ostrożnych: że Wiedeń y Berlin iedno rozumie z Mo-
skwą; że Konfederacyi nadzieie są prozne, że spodziewać się daley nie-

masz czego, tyle Chyba, ile zliłościwego Wyroku Posel Wielki przez Usta Przesławney Patryotycznej Rady podbitemu pozwoli Narodowi.

2do. Dyfidentom jeżeli Rada Patryotyczna provisionaliter a potym Konfederacya Generalna traktować z nimi będzie, y jeżeli Dyfidenty dobrowolnie ustompić zechcą, niektórych z Swoich Przywilejow, Moskwa niezabroni Im uczynić tego.

Punkt ten, im więcej zawiera w Sobie zawikłania, tym go pilniey rozwiać będziemy: Radzie Patryotycznej nie daie Xze Wolkonfki wyższej Powagi, tylko traktowanie z Dyfidentami provisionaliter, a potym już nie Radzie, ale Konfederacyi Generalney: Więc Konfederacyą uznać.

Konfederacya Całą w Sobie, Całey Repltey zawierając Reprezentacyą żadney nie cierpi Jurisdikcyi która by nie była od niey ustanowioną: Rada Patryotyczna nie będąc od niey ustanowiona, tylko od Moskwy, nie może tylko Konfederacyi być przeciwna y Wszystkie Iey Dzieła z nieprawney Jurisdikcyi wypłynione, być muszą koniecznie niewazne, a iakże pretendować można, iż by Ie Konfederacya kiedykolwiek przyięła y utwierdziła.

Rada więc Patryotyczna nie ma więcej mocy chyba ile Konfederacya Generalna przez approbatę swoią udzieli: nie iest więc Jurisdikcyą, tylko od Konfederacyi Generalney precario dependująca: Konfederacya nie ogłasza przez zaden Universal iż ją przyimuie za Swoią, więc Rada

Patryotyczna nie upoważona od Konfederacyi, albo jest Radą Moskiewską, albo Chymerą.

„Jeżeli Dysydenci dobrowolnie niektórych z Swoich Przywilejow uftompic zechcą.“ O których Przywilejach mowi Xże Wołkonfki? Jeżeli o dawnych, iako nadanie tych do prawney Władzy Rżplttety należało, tak rozeznanie Nikomu Innemu należeć niemoże tylko teyże Rżplttety: Wiele zaś Im te Przywileie pozwalają? tak siła z oboygą Stron Pism wyszło, iż nie masz tak ciemnego w Narodzie, który by niewidział prawdy: Jeżeli mowi o Przywileiach Zjazdu Radomsko Warszawskiego. Wie Europa iak gwałtownie na Narodzie wycisnione, iż by w Spolnie Polską nie w zgardziła tey zuchwałey pretensyi na koniec który to Sposob będzie traktowania z Difsydentami?

Iakie kolwiek są Przywileie dla Difsydentow, są dla Wszystkich Difsydentow: Pozwolmy na ostatek Im, Idealem facultatem traktowania, z Rżplttą: Co Wszystkim Służy, przez Wszystkich uftempowanym być musi: Więc trzeba, a żeby do pomienionego traktowania; albo Wszyscy w Całym Kraiu Difsydenci per Individua zgromadzili się. Albo Swoich mieli Posłów albo Swepo ogulność reprezentującego Marszałka.

Pierwsza być zda się dziwacznym: a żeby z tak rozległego Kraiu, z Wszystkich miast, Wsiow, y Zakontow, z bierać Szlachta, Mieszczan, Rzemieslnikow, y Obywatelow w Spolney Religij do w Spolnego Przywileiu,

wilelu, naturalną w Spolność mających. Y do utrzymowania tego Przywileciu lub ustompienia co z niego równym Prawem zaszczyconych.

Druga: Koniecznie być musi bezprawnym: natura Posłów: jest prawna Reprezentacya Swoich Woiewodztw, lub Powiatow: Dysydenci rozsypani będąc po Wszystkich Woiewodztwach, ani będąc w nich tylko prości Obywatele, nakazywać Wojewodzkich Zjazdow nie mogą; a tym samym obierając się lub obierać Reprezentujących Siebie Posłów, Defektu tego Synody załtompić nie mogą, bo te dawnemi Wolnych Seymow Prawy, nie są pozwolone tylko do wewnętrznego w Duchownych rzeczach porządku: na ostatek Dysydentskiego wyznania, równie jako y Wszyscy Inni Chłopi, zadnym w Polsce nie będąc Stanem, niemożli by wpływać w Reprezentacyą, a przecież co do swego wyznania w pozwalających ktoremi się zaszczycają Przywilejach, równą zewszystkimi Część mają, y bez Ich w Spolności, cozkolwiek ustempować bronilaby Sprawiedliwość.

Trzecia. Nie jest trudnym dociekać Moskiewskicy Tajemnicy w podnoszeniu Dysydentow do Powagi w Spolnego z Katolikami Prawodawstwa. Nadto zaś znanym jest Cel teyże Potencyi, w formowaniu zjazdow Dysydentskich Sluckiego y Torunskiego: y podnoszenia Ich Lasek iak były pod Goltzem y Grabowskim, iż by ten przykład nie liczyć za groźny teraznieyszemu Czasowi, a fatalny przyszłym, ile by razy Zamysłom Moskiewskim na nowy Zamach, na nie podległość Rzpltey,

zdał się potrzebnym. z Skutku więc poprzedzającego, tych dwóch pierwszych bezprawnych y bezprzykładnych Lafek, coź by wrożyć y spodziewać się zostało; tylko Czekać okropnych Zjazdu Radomsko Warszawskiego Skutkow.

Nie zostaie a zatym Ichmęm Difsydentom, tylko albo doczekać względem Siebie Wyrokow spokoyney Rżplttey, ktorey ieżeli są Cnotliwi Obywatele Prawodawstwa sprzeczać nie mogą, albo (ieżeli nie upamiętani szpetnością Ostatniego postempku Swego nie powrocili się do Cnoty Obywatelskiej) uformować Swoią Ewangeliczną Patryotyczną Radę: a żeby tym Spofobem na Iedney Prymas, na drugiey Biskup Mohilowski przydowałby.

Moskwa nie zabroni Im uczynić tego.

Kto może nie zabronić, ten może y zabronić Kiedy Chce: ta możność gruntować się musi na po przedzonym nieiakimści Prawie, w Spomnionego Wolnego zabronienia, lub nie zabronienia.

Państwa w zaiemną nie podległością Sobie rowne, nie mają na Siebie w zaiemnie Zadnego Prawa.

Między rownemi z natury swoiey, Prawo podległości Iednego, a Zwierzchności drugiego nabyte być musi, albo mocą Woyny, albo mocą Traktatu. o Iednym, ani o drugim Moskiewskim Prawie, niewie Polska, niewie Europa. Woyny deklarowaney niemiała Rżpltta, ani więc Prawa niepo-

dległości swojej do Moskwy nie przegrała. Dawniejsze też Icy z Moskwą Traktaty, nie nadały tego Moskwie nad Polską Prawa. Jeżeli te Prawo podciągać pod Traktat y Gwarancya Radomsko Warszawskie, proza to jest uzurpacya; Traktat bowiem Aktem Dobrowolnym, y Gwarancya nie naciskiem wydartym Aktem być powinny. Wymuszenia zaś Traktatu y Gwarancyi Radomsko Warszawskich, Świadkiem Narodowa Konfederacya, y na oparcie się stałemu gwałtowi, tyle już Krwie rozlaney. Nie mając więc Moskwa Prawa na Cały Narod, mieć go musi partykularnie na Dysydentow: Iakiegokolwiek Rodzaiu ta Dysydentow subiekcyja, daną byłaby Moskwie, Czyto tylko in ordine Protekcyi Ofobom, Czy to tylko Duchownemu Wyznaniu Swemu, zawsze byłaby Wielkim Kryminałem. Pierwsze są albowiem powinności Obywatelstwa nad Wszystkie Inne; mimo Cały Narod, iakiey formować Ofobne Ciało, było by to formować Statum in Statu, a tym Samym popełnić Crimen status.

Czuiącemu na każdą okazyą, podeyrzanemu a mocnemu Somsiadowi, iakikolwiek prawa dać pretext, jest to zdradzać Własną Oyczynę. Co jeżeli przez Ichmęw Dysydentow tak jest uczyniono; Więc jeżeli nigdy to teraz Wszystkich Obywatelstwa Prarogatiw stali by sie niegodnemi.

3tio. Prawa Kardynalne Różnocy y Wolnościom Polskim nie szkodliwe, zostaną tak, iak są względem Artykułu Dysydentow, ten się opiszę według nowej dobrowolney Umowy.

Gdyż z Moskwą Polska żadnego podobnego niema Traktatu, gdy przywłaszczona Iey stać niemoże Gwarancya, upada Prawo Interesowania się Iey, o formę Rządu Polskiego. Rzeczpospolita albowiem sama Sobie będąc Wszechwładną y Prawodawczą; Sama jedynie stanowić y rozstrzygać może, co Iey jest Prawem Kardynalnym, co Iey Wolności szkodliwym. Moskwa zaś bez przywłaszczenia w Oczach Całej Europy podległości Rządu, do rozstrzygania w tym, y decydowania nie mając Władzy: nie dowodzi więcej przez ten Punkt trzeci propozycyi Swoich, tylko: że nie może zapomnieć raz już wziętego tonu, iż by Polakom Swoie wydawała Ukazy. Na Dysydentow zaś, w drugim Punkcie przytoczone Reflexyje, nie potrzebują ponowienia.

4to. Mimo to Rada Patryotyczna, może kasować Wszystkie nowe Prawa od Konwokacyi, Zostawić je Całkiem lub po Części, iak się Iey zdawać będzie. Nietykając atoli zawsze Traktatu, y w Spomnionych Artykułow, osobliwie Co się ściaga do Zysku lub straty Dysydentow.

Rzekło się wyżej: że skaszowanie, Konserwacya, lub odmiana Praw wolney; y niepodległej Rządu, do Iey Własnego Wszechwładztwa, y Prawodawstwa należy: Co tu więc Moskwa ma do rozkazania? pozwolenia? lub zabronienia?

Nietykając atoli zawsze Traktatu, Wspomnionych Artykułow.

Albo Prawa od Konwokacyi są dobrowolne, y legalnie ustanowione? albo gwałtem narzucone, y Spisane? Jeżeli pierwsza. Kafsować Praw tych niebyłoby potrzeby, ztrwającemi okolicznościami, taz Sama ogólna Narodu trwała by wola: Jeżeli druga? Więc y temuz mniemanemu Traktatowi, tenze sam gwałt przydował, y wrzeczy Samey od skafsowania tego nieszczęśliwego dzieła poczynać potrzeba. Iakiekolwicz albo wiem są Cywilne Prawa, te rozciągać się niemogą, tylko do Obyczajow Obywatelskich, y Chociażby w nich był iaki defekt, ten zawsze, bo w domu poprawionym być może: a tym Czasem Cnotliwych Obywatelow y naygorsze Prawa nieprzymuszają być występniemi.

Lecz przywłaszczony Traktat będąc Aktem zewnętrznym nierozciąga się na Osoby per individuum, ale na Rżplttą wogule: Ktora w tytułach Swoich traci, z wolney staie się podległą, z Prawodawczej staie się o pozwolenia referującą.

Zdradza więc Punkt ten nayoczywisciey Ambicyą Moskiewską, że przywłaszczona swego, coś niby ustępiując Polszcze, nieszuka tylko się ukryć przed nawalnością, ktora ley grozi: wrzeczy zaś Samey nie wypuszcza zgarsci, Iarzma tego, ktore włożyła na Karki Polskie: zostawiając Sobie Prawo, wstęp, y drogę, skoro się tylko pierwsza zręczniejsza zdarzy Okazy, formalnego podbiccia, y w dependującą od absolutyzmu swego Prowincyą zamienienia.

Ofoliwie co się ściąga do Straty lub Zysku Dysydentów.

Te zaręczenia y troskliwość, jawnie poznawać dają ze Moskwa w Ofo-
bach Dysydentów szczególniejszą Sobie w Rządzce utworzyła Partiją,
ze Aktualnie uformowała Statum in Statu: y przeto tym ostrozniey,
tym przezorniey Narod postępować powinien, im niebezpieczeństwo
jest większe, bo w nas Samych zamknięte, y utajone.

5to. Do żadnego Dzieła Patryotycznego, przypuszczone nigdy
nie będą Osoby, Aktualną Radę Krolewską składające.

Komedia ta, tylekroć już grana, że y najciemniejsi łatwo do-
ziera ją sprenzyn, łatwo przenikają Skutki.

Ktoreż to są Osoby okrutną Radę Krolewską składające? Pomi-
nawszy Podkomorzego Koronnego, Podoskich, Poniskich: Gurow-
skich, Braneckich, Dłuskich, Ogrodzkich, y tym podobnych, nay-
pierwszego w tej Radzie znajdziemy Samego Xcia Wołkońskiego,
Weymara, y wszystkich Komenderujących. Przez Codzienne okru-
cienstwa Krwią Cnotliwych Obywatelów zbroczonych, Jeżeli więc Ci
wszyscy, w przyszłą Radę nie będą wchodzić, Czas y Skutki okażą.

6to. Konfederaci którzy spokojnie w Domach osiedzą, nie będą
napałowani, y bezpieczeństwo Im będzie opatrzone: Ci zaś którzy
przez Deputowanych z Partiją Patryotyczną umawiać się zechcą: będą
mieli Pasporty.

Inkwietowani nie będą: przez kogo? pyta się Narod, czy to przez Radę Patryotyczną? Czy przez Moskwę, ta niewypowiedziawszy Różnicy Woyny, Attakowac Konfederatow nie miała Prawa, y szczegulnego zaciągnęła pretextu z obowiązku Alliancy, mieniać Ich być Buntownikami. W Punkcie Czwartym pozwala Kafsowac wszystkie Prawa od Konwokacyi, więc przyznawa ze albo Prawa z Siebie były niesprawiedliwe, albo sposób Ich spisania był gwałtowny: z kąd wynika ze Narod nie Duchem Buntu y rebellij ale gorliwością o Wolności Swoie wzbudzony, wziął się do broni: jeżeli więc Moskwa Sprawiedliwość podniesionego Oręża przyznaie: Inkwietowania w wszelki traci pretext.

Rada Patryotyczna Inkwietowac niemoże, bo wyrzynac na Obronę własney Oyczyzny Sakryfikowanych Obywatelow, nie zgadzało by się z tak okazałym Patryotow Imieniem.

Przyrzeczone Paspporty rzecz z Siebie niewiele znacząca niezasługuje miejsca w tych Obywatelskich reflexyach. Ale pismo te ku Swojemu Końcu dążące, nad dwoma ieszcze reflexyami zatrzymać się musi. Pierwsza, iakie Skutki wynikną z tey Rady Patryotycznej. Druga Co Prawdziwi Patryotowie w takim razie Czynic powinni.

Partykularny Ziemianin dośłatecznie tey materyi objaśnić nie zdolam. Szpiegowany we wszystkich Zabawach moich przez Zaydrosnego Somsiaa grozny bliską Kozakow Komendą spieszę na łeb głos moy, a

zebym iak nayprędzey przepisawszy go na Czytlo; Kommunikował go Swiatu, a dla nie zostawienia Szladu Raptularz rzucił w Ogień: tym Spofobem y Oyczyźnie służąc iakem powinien, y skury oszczędzając poki wolna.

Niechay a zatym nicht się niespodziewa w tych dwóch reflexyach, wyłuszczenia rzeczy iak być powinna bom prywatny, osnowę dam tylko, iż by na niey kazdy utkał Swoie, bo pişę oświeconym. Inaczey, y Chochym Co więcey wiedział, Całemu w tym Swiatu explikując się, ktoż wie? Czy by to niebyło zdradzać Tajemnice Status.

To Sobie niech kazdy wyperswaduie, ze Rada Patryotyczna, ieżeli z Gurowskich, Poninskiich y tym podobnych złożona będzie, zdradzi Oyczyznę: doswiadczenia nadto iawne zaręczają nam tę pewność.

Ieżeli do niey publicznym nieszczęsciem w ciągnieni będą, y dobrze y Cnotliwie myślący, ale nie nawszyftko oglądający się Obywatele, zdradzą Oyczyznę nie prez Złość, ale że y Sami zdradzeni przez Moskwę będą.

Wszakze iuż dawno ten Warzony projekt: ale, gdy trzesci rzeczy Interes odmieniac niepozwalal, Imie przynaymniey odmienic, y Imieniem uwieść starano się.

Chciano naypierwiey Konfederacyi, ale gdziez było zadziac tę,
● ktorey iuż Europa wiedziala.

Chciano więc Rekonfederacyi, ale to był ton nadto przykry, aby
Narod Cnotliwych swoich widząc Obrońców, przeciwko nim spisywać
się Chciał Zgodzono się więc na Patriotyczną Radę.

Ten posredni termin nayprzyzwoitszy zdał się projektom, y Pro-
jektantom: Imie wspaniałe, y okazałe, choć prózne, Optyka przyje-
mna y miła, Chociaz zwodząca, nadzieje pełne y Słodkie, lecz z Sie-
bie Czcze, a razem y zdradliwe.

Niech kto chce y iak chce, z wchodzących w tę Radę Faworytow,
swoim podchlebia kredyтом; zaręczyć śmiało można, ze prawdziwego
Iey klucza, y ruszającey wszystkimi obrotami Sprezyny nicht znać nie
będzie, tylko Wołkonski Gabinetu Moskiewskiego tłumacz: y kilka
Osob prawdziwy y Istotny Gabinet Warszawski formuiących.

Iak słodkie y powabne będą propozycyje widac z PierwiaŃkowych,
ale iak obojętne y zawadne wtym ze Czasie, widac z dzisiejszych pro-
stych, ale przed Bogiem Wszcchmocnym Szczerych y wiernych reflexyi.

Moc Moskiewska przeważająca, posiłki dotąd, z nikąd niedane,
mała garstka heroiczney poświęcających się; nie regularny bez Subordy-
nacyi: Żołnierz, Czyli raczey Narodowy Ochotnik, wszystko to strze-
gącym Domow Swoich Ziemianom dogryzło do żywego.

Rada Patriotyczna, na Czele y w tytule swoim nieść będzie Ro-

szczę Oliwną: nadtoz to powabne hasło, iż by nie ulgnąć na lepie; y nad Codzienne zamieszania, nie wyzey Szacować tę zdradliwą nadzieię pokoiu.

Gromadzić się więc Lud będzie, a lidzba piszących się pomnazać będzie teyże Rady Reprezentacyą, y Powagę.

Gdy by zaś Generalna Konfederacya, tym nowym ołtarzem, Czyli raczey hoc Idolo alarmowana, y do zagranicznych, y do Narodu na odwrot nie wołała. Oswiadczyć z Swoią Ludzkością, że nie tylko znią in ordine uspokoienia traktować Chce Rada, ale y nic nie konczyć Chyba pod Powagą Konfederacyi.

Nie wrozę, ale byc może, że pomkną daley dysymulacyi Swoiey: to jest; że offiarować będą Armistitium, przez ktore Woysko Moskiewskie za gotowe pieniądze żyć będzie: o iak Łakomy wycisnionemu y ucisnionemu Narodowi powab.

Coż z tego Wszystkiego wynika? Oto.

Imo. Pozytek że: ieżeli Konfederacya przyimuie Armistitium: Moskwa żyć może za pieniądze, bo Ich tyle w Kraiu naszym złupiła, że nietylko w Polsce, ale y przeciwko Turkowi uzyte Woysko utrzymać się z nich długo może. Konfederacya nie niosąc z Sobą tylko Obywatelską Cnotę y Waleczność, albo Życ musi z dyskrecyi y naprzykrzyć

się Obywatelom, albo się rozpełznąć. Jeżeli Konfederacya nie przyjmie Armistitium? Cokolwiek ziedney lub drugiey Strony ucierpi Narod Konfederacyi przypisze Konfidencyą oziemi, przeciwko niej obroci.

2do. Pozytek że: nie tylko przez Sekretnych Wysłanikow Swoich, ale przez Posłów Petersburskich, Reprezentowac będą Wszystkim Dworom, ofobliwie Wiedenskiemu, Wersalskiemu, y Berlinskiemu, iz Konfederacya w Krokach Swoich zaftanowiona, z prawney o Sobie własney Władzy wyzuwszy się z Radą Patryotyczną w Chodzi w Traktat, od niej iako w Stolicy Kraju osadzoney, przez to Narod Cały reprezentuiącej, Czeka Prawa, Ustawy, y zaspokoienia; azeby tym sposobem nayswiętsze tych Dworow Intencye, w pomocy dla Konfederacyi Zachowac, nad Szrodkami Praw Różplttey zaftanowic, y gdzie iest prawdziwa Różpltta, z pewnych wąpiącemi uczynić. Toz dopiero tych Dworow Intencye, w Swoich Kolorach Narodowi wystawic. Grozbą iednych, dary drugich, nadzieją innych, rospaczą resztę, do powiększenia lidzby, y iakoby do okazania w nich Różplttey napędzić.

3tio. Pozytek że: Głosno o tym przez rozne Zrzodła Stambułowi wiedziec dadzą, że ani Krol y Jego Ministerium Czyli Uzurpator bo Gokakim y Porta deklarowała, ani Barscy, te pierwsze za Religiją, y Swobody nasze Offiary, ani z niemi złączona Narodow Konfederacya Gene-

ralna, nie reprezentuie Rżplttey, lecz natych Obalinach z budowana Ra-
da Patryotyczna, Całą Iey Powagę Zawiera. że taz Rada zgodziła się
przliminariter na pokoy z Moskwą, y tylko umawia Sposob y Kondycye.
Na ten Czas.

Turczyn ten Wierny Rżplttey Alliant, ani ambicyi nowych zdo-
byczy, ani potrzeby rozszerzenia Granic mający, Szczegulnie per ratio-
nem Status Swoje bezpieczenstwo w niepodległości Rżplttey, y w nie-
zmocnieniu się Moskala znaydujący, słusznym Wzgardy y Zawodu
Zagrzany reſentymem, albo nie wczesny z Moskwą pokoy przyspie-
sza, albo Barskich Sakryfikowawszy, Broń Swoią przeciwko naszemu
Narodowi obraca.

W kazdym z tych obudwuch przypadkow razie: któż nie widzi?
że Cały pozytek z Strony Moskwy, a Cała Strata z Strony Polskiej.

Jeżeli przez to pokoy Sobie przyspieszy? nad to Iego potrzebuie,
bo w Srzodku Zwycięstw, y Awantazow swoich, widzi iasno, że iedna
przegrana batalia grozi Ich Stolicy.

Jeżeli Turkow w Polskę wprowadzi, nie tylko Narod z Frawa przy-
muszoney obrony, ale y Somsiedzkie Potencye na niego obroci, a tym
Samym Siebie zmocni y ubezpieczy.

Polska straci: bo Barskich za ktorych Gorliwość Im Statuy Win-

na Zdradzi, bo jeżeli Turek pokoy z Petersburgiem zawrze, nie tylko Kamieniec, Podole, ostatnią Część Ukrainy y to Wszystko co iuż w tytułach odcięto straci; ale nazawsze pod Absolutnym rządem Moskwy zostanie, Jeżeli Turek w Kray nie zasłoniony po Nieprzyjacielsku wnidzie Wszystkie Woyska w Wnętrznosci Swoie sciągnie, koniecznie zniszczoną y spułoszoną Zostanie.

4to. Pozytek że: w Czasie raktowania, do nayskrytszych y naysubtelniejszych negocyacyi otworzy się droga; Chytróść Moskiewska iuż dawno bitym zaręczona przysłowiem Graca fides Gabinet Warszawski wysila się na wyścigi, iz by tym przynajmniej przepisał Petersburg.

Nieopuszczą zadnego klawiszu, iz by nie spróbowano tonu y z tego miarkować będą co dalej Czynic? Dary, pieniądze, nadzieje, honory, łechtana Ambicya wszystko żazytym będzie.

Komendanći będą na pierwszym Celu, z pomiedzy tych pierwszy Puławski: męstwo determinowane, waleczność Szczęśliwa, Sztuka nabyta, y iuż tak siła Moskwie szkody kosztuiąca, Rycerska Częstochowey obrona, miłość y kredyt w Woysku są to nadto wielkie zalety, aby mu nie zayzdrościć ieszcze przytym: Sławy trwającej Cnoty, y Chwały Cnotliwego Obywatela: Szlachetny Umysł Iego drażniony będzie wyniesieniem; dla tego a by Go tym głębiej potym strącono, Zasługi

Oyca, y nie pewnie zeyścia Iego przyczyny, iak' nayziwicy będą mało-
wanemi, a Zeby przez to gorętszy Iego podżęgnąć temperament zachwi-
ac Go w Cnocie, wydrzeć mu Sławę, y pokazać Narodowi, iż po tylu
offiarach, hazardach, y dowodach miał Sobie przecięz coś miłszego,
niżeli Oyczynę. Jeżeli trwać będzie w przedsięwzięciu, y nad Wszystko
Sławę policzy, Zwrocą się do Innych Komendantow, a pod nayoka-
zalszemi Kolorami, w proporcją Skłonności Ich, skutecznych zażyją
pobudek: nie zapomną Officierow, nie zapomną Całego Woyska
w Szczegulności: wszędzie brząkać, wszędzie zapalać będą, byle by
wzniecić pochodnię buntu lub diffidencyi; y przez to osłabić Narodo-
wą Konfederacyą.

5to. Pozytek że: ta Rada Patryotyczna, przez żaden Spofob zgo-
dzić się z Konfederacyą Generalną niemogąc, y Siffemma Generalności
do swoich skierować w zględow; nie tylko rozerwie Narod, ale zwiedzio-
nemi Obywatelami z mocniona, więcej o Swoich Siłach wierząca, a ze-
by tym prawniejszey nabyła okazałości, zamieni się w Rekonfederacyą.

Przez ten Spofob Interestsowane Dwory zaftanowi: determinowa-
ne positki strzyma Narod rozerwie. Alliantow Wzgardę sciagnie: Po-
wagę wybierania podatkow na utrzymywanie Woyska zmiesza: Wza-
iemnych proskrypcyi y Infamizowania Zrzodło otworzy: Wzaiemnych
Rabunkow, niszczenia się da przyczynę: słowem Domową Woynę za-

pali: Własnymi Rekoma w zaimnie Sobie doł kopiać, pogrzeb Całey Oyczyźnie sprawi.

Co więc prawdziwi Patryotowie w takim razie
Czynić powinni.

Imo. Dowodzić Cnoty y mocy Obywatelskiew. Rzecz Pospolita Grecka, ani słabą, ani Chwiejącą się, ani wzgardzoną być nie zaczęła, tylko kiedy Cnotliwą y o Swoie Wolności Gorliwą być przestała.

Ten iest rzeczy Ludzkich porządek: ten Skutkow za Sobą ciągnących się Związek: Ze pomysłność Krolewstwa iest pewną y Trwałą Obywatelskiew Cnoty nadgroda: Ze Wszystkie przeciwności, nieuchronną wystempkow y w Iednomysłności rozerwania Kara.

2do. Wyrzec się Ambicyi, bo ta Iedynie, nie tylko równość Czyni nam przykrą, ale więcej ieszcze, bo uchylając Karku z pod Władzy Prawney Zwierzchności, na Iey obalinach własne buduje wyniesienie. Powaga Każda którą Ambicya przywłaszcza, y która z Zepsutych pochodzi pałsyi, iest Zródłem Wszystkich w Różpltey nieszczęśliwości, powszechna a Zatem potrzeba, BOGU y IEGO RELIGIJ winna Wiara, Praw, y Swobod Oyczystych, słodkie niegdys y przyszłe zażyćie; dowodzą, y wymuszają na nas, a zebysmy wszystkie Osobiste wzglendy, Szczegulnie powszechnym Oyczyzny Interesom poświęcili.

3to. Nigdy nie trać nadziei: a w Szrodku z burzonego morza, pomiędzy nayokropniczyszymi skałami nieopuszczac z Rąk Steru, lecz spolne do w spolnego Racunku łącząc Ramiona, ufać, y w Spaniale przeciwko Samey nadziei, mieć nadzieję.

Ktokołwiek w biegu Dziel swoich w strzymuie się, w tym samym momencie cofać się zaczyna: y nizeli się potrzeże, daleko od Celow Swoich cofnionym się uyrzy.

4to. Waleczni Woysk Sprzymierzonych Komendanci, uwiwszy Laur potomney Chwały tylu Krwi y hazardami: zwiedzenia strzedz się powinni. Ani uwadzić się, bądź to okazałemi, a zawsze Zdradliwemi przyrzeczeniami; bądź to honorow, Starostw, y dalszych pozytkow Cffiarowaniem: bądź to mylnym powierzchownych okoliczności tłumaczeniem, lecz szczegulnie pamiętając co Swoim w Społ Braci przyrzekli, co Oyczyźnie powinni; co Bogu przysięgli; mężnie z kroku w krok postępowali, z Władzą, którą y Sami składaią w naywiększey poufałości łączyli się: Chwałę y Sławę, za nayozdobnieyszą nagrodę liczyli: Prywata nic niema w Sobie tylko podłość, nie dotyka albowiem tylko Duszę nikczemne, Miłość Sławy Cuda robi, bo niewrusza tylko Dusze w Spaniale y Szlachetne. Powołanie Wojennego Bohatyra, nayobfitsze nabycia Sławy podaje Szrodki. Byc obroną Swoiey Oyczyzny, byc Zwycięzcą Swoich Nieprzyjaciół, co może być okazalszego, w Akcyach kazdego?

dopioroz Komendanta; do czego atoli przyść niemozna, mimo znoszenia y Subordynacyę.

Sławny niegdyś w fatalnych rownie, podczas Szwedzkiej Moskiewskiej, Tatarskiej, Kozackiej, y Rakocego Woyny, Oyczyzny Obrona Czarnecki: nie czynił nic tylko co mu Sprzymierzona na ten czas Rżpltta kazała, zaczął od mężney podobnie Częstochowej Obrony, a Chwały Swoiey pomknął Granice; az zamorze; Krolowi Dunskiemu za Ordynansem Rżplttey, niosąc z Komendą Polską przeciwko Szwecyi Sukkurs. Znalazł w Czasie winną nadgrode w Rżplttey, Wielkość zasług Szacowac umieiącey. Sława zaś Iego brzmi y dzisiay w Ustach wdzięczney Potomności; Ten przykład dostatecznie ręczyć powinien by, y poznieyszemu teyże Fortecy Obroncy, zaręczać rownie Wszystkim Godnym, Gorliwym, y dystyngwuiącym się Komendantom.

5to. Stałość Umysłu, y Jednomyslności: nie tylko nierozrywaiąc Władzy Narodowej ani przeciwnego teyże Władzy Cudzym podeysciem umowionego Wystawiać Ołtarza, ale Wszystkie moc, Srzodki, y Siłę wiedno łącząc. Phocion o Rżplttey Greckiej pisząc, tak Pisisratesa opisuię. Chociaz wyniosł się nad Prawa, y był ten, ktorego wgniewie swoim Ludowi Bogowie daią: to jest, że przez bojazń izby nie był powszechnie z nienawidziany, przez otwarte gwałty y publiczne Krwawe

eksekucyę; ukrywał ze wszelką Zręcznością to izarzmo, które włożyć na Karkiwolnepragnoł, zmysłał zawsze przymuszoną w postęmkach Swoich słodkość, ukrywał się pod maską Sprawiedliwości, y Dobra publicznego: przecież ani zwieść, ani przemodz z dołał, odwagi y Stałości Greckich Republikantow:

Zazywa Warszawa tych samych Szrodkow, a cokolwiek mocą Czyni, na Moskwę składa: Lecz teyze samey w Obywatelach Polskich doswiadczyła umysłu stałości. Zazywała grubey Zdrady, ta nietylko łatwo odkryta, ale y w zgardzoną była. Zazywała wszystkich okrucienstwa rodzajow, lecz z nie wynnych Popiołow, w skrzeszonych doswiadczyła mscicielow. Uciekła się do ostatniego Sposobu powabnym Rady Patriotycznej Imieniem łudzac Narod.

Wszakże Warszawie, y Moskwie do rozdwoienia Narodu blizszy był sposob przez skleienie Rekonfederacyi: lecz trzy były trudnośc, ktore tego projektu uskutecznić nie dopuścili.

Imo. Gruby nadto y iawny sposob, a by tym Dwory obce uwieść można.

2do. Wielka Część Cnotliwych Obywatelow wzdrgnęłaby się na Samo Rekonfederacyi w spomnienie; trzeba więc było powabnym pokryc Imieniem, a by w te Sidła w ciągnac y w płatać nie ostrozných.

3tio. Rekonfederacya musiała by mieć poprzedzające Solenności, trzeba było pozwolić zjazdow Szlachcie, trzeba było pozwolić Im Broni podniesienia, na kon w Siadania, Zołnierzy z rekrutowania, ale nadto Warszawa y Moskwa swoiey nieufaią sprawie, aby Narodowi tych y Chociaz dla Własnego Zysku dozwolili krokow; lękalifię y słusnie zeby Narod pretextem Rekonfederacyi złączony, właściwego Swego Interesu nie poznał, a zamiast przesładowania Sprzymierzonych, na wspólną w spolney Oyczyzny: Obronę, Sił, mocy, Ramion, y Broni nie zaył: uciskaiącego w Wolnym Kraju Nieprzyjaciela niewygładził; a Wszytkiego Cokolwiek Woyna ma okropnym; y Iego własne Granice nie przeniosł.

Potrzeba więc było samą Radą Patryotyczną kontentować się: przed Obcemi Iey powagę Okraść, y pod Iey Imieniem Wszytko Czynić. w Domu tez Radę mocą Moskiewską przymusić, y Xcia Wołkonskiego Ukazy mieć za przepis. Narodowi zaś tyle wdzieiących się y stałych rzeczach zasłony Usuwać, ile tego Warszawska y Moskiewska skryta dopuści Polityka.

Prywatnego y mniej Znaiomego Obywatela pismo, niechay nadto zuchwałym niezdaie się nikomu: pod Wolnemi zrostem Prawy, za Wolnością, y za Iey piszę bezpieczenstwem. Cokolwiek Grecyi iest wspaniałym y Szlachetnym, gdzie w Wolności Zyiemy byłoby Szkaradnym y Wyftempnym w Persach, gdzie kochaią niewolę: iest Zdanie tegoz

Phociona. Rowna Zasługa Polakowi mowić za Wolnością, iaka Moskalowi za ślepym Panującym posłuszeństwem. Los urodzenia naszego wkłada nam Prawa Kraju, w którym zyiemy: Edukacya według tychże Praw formuie Charakter nasz. A to oboie przepisuie powinność Naszą bronienia Oyczystych zaszczytow, aż do Oślatniej krwi kropli: Słowem: zginąć mozemy, zginąć może Rzpltta: Zostanie atoli zawsze słodka spokyność dobremu Obywatelowi, że pod Własney Oyczyzny Zagrzebiony Obalinami, Wszytke to Czynił, co Czynic dla Iey ratunku znajdował się obowiazanym, ani zostawił pretextu wymowki, iż Ktokolwiek nie był dosyć przestrzczonym.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is mirrored and difficult to decipher.

8

XVII. 2. 142